

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. สมมติฐานการวิจัย.....	3
3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
4. ขอบเขตการศึกษา.....	4
5. วิธีการศึกษา.....	4
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	5
2 แนวความคิด ทฤษฎีและพัฒนาการ ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ของผู้ต้องขังซึ่งถูกลงโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก.....	6
1. แนวความคิดสิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิพลเมือง.....	7
2. แนวความคิดเรื่อง สิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องขัง.....	11
2.1 แนวความคิดเรื่อง ทาสของรัฐ (Slave of the State).....	12
2.2 แนวความคิดเรื่องบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของรัฐ.....	14
2.3 แนวความคิดเรื่อง การให้เหตุผลสนับสนุนของรัฐ (The State Justification).....	18
3. แนวความคิดและความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน.....	19
3.1 ความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	20
3.2 ความหมายของ “สิทธิ” และ “เสรีภาพ”.....	22

3.3 ความหมายของสิทธิมนุษยชน	25
4. ทฤษฎีว่าด้วยการลงโทษทางอาญา.....	26
4.1 การลงโทษเพื่อเป็นการทดแทน	26
4.2 การลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่.....	27
4.3 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสกระทำความผิดได้อีก.....	28
4.4 การลงโทษเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไข	29
5. พัฒนาการในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง ตามกฎหมายต่างประเทศและประเทศไทย	31
5.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา	31
5.2 ประเทศอังกฤษ	34
5.3 ประเทศญี่ปุ่น	35
5.4 ประเทศไทย	38
5.4.1 การราชทัณฑ์ในสมัยแรก.....	39
5.4.2 การราชทัณฑ์สมัยที่สอง.....	40
5.4.3 การราชทัณฑ์สมัยปัจจุบัน (ยุคภายหลังการเปลี่ยนแปลง การปกครอง จนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540)	42
3. มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ของผู้ต้องขัง	47
1. มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง ในระดับสากล.....	47
1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	48
1.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ ทางการเมือง ค.ศ. 1966	49

1.3 ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง	52
1.4 อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่น ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี	61
1.5 หลักพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังบังคับและอาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ ที่มีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย (Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials, 1990)	66
1.6 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก	69
1.7 ปฏิญญาสากลว่าด้วยความอยู่รอดของเด็ก การปกป้อง และ การพัฒนาเด็ก (Universal Declaration on the Survival Rights Protection Rights and Development Rights of the Child)	71
2 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง ในกฎหมายต่างประเทศ	74
2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา	74
2.1.1 มาตรการทางกฎหมายในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (แคลิฟอร์เนีย)	76
2.1.2 มาตรการทางกฎหมายในการที่จะไม่ถูกลงโทษด้วยวิธีการ โหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในการใช้เครื่องพันธนาการและการลงโทษทางวินัย	79
2.1.3 มาตรการทางกฎหมายในการที่จะได้รับการพิจารณา ที่เป็นธรรมกรณีถูกลงโทษทางวินัย	83
2.1.4 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็กติดผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังหญิงมีครรภ์ (มลรัฐแคลิฟอร์เนีย)	85
2.1.5 มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังวิกลจริต	89

2.1.6	มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังป่วยและผู้ต้องขังป่วยหนัก.....	94
2.1.7	มาตรการทางกฎหมายในการอนุญาตให้ลาเมื่อมีกิจธุระสำคัญ.....	95
2.1.8	มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกทางจดหมาย	96
2.1.9	มาตรการทางกฎหมายในการร้องทุกข์ผู้ต้องขัง.....	98
2.2	ประเทศอังกฤษ	99
2.2.1	มาตรการทางกฎหมายในการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง ...	99
2.2.2	มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการใช้กำลังและอุปกรณ์ในการระงับเหตุต่อผู้ต้องขัง การผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษและการควบคุมโดยใช้เครื่องมือควบคุม.....	104
2.2.3	มาตรการทางกฎหมายในการจำกัดอำนาจการติดต่อทางจดหมายของผู้ต้องขัง.....	109
2.2.4	มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในกรณีฝ่าฝืนกฎระเบียบของเรือนจำ.....	113
2.2.5	มาตรการทางกฎหมายในการดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยและผู้ต้องขังที่ป่วยหนัก	119
2.2.6	มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังวิกลจริต	122
2.2.7	มาตรการทางกฎหมายในการยื่นคำร้องทุกข์และการยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของยุโรปกรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ.....	123
2.3	ประเทศญี่ปุ่น	126

2.3.1	มาตรการทางกฎหมายในการลงโทษทางวินัยตามกฎหมาย ราชทัณฑ์ญี่ปุ่น	126
2.3.2	มาตรการทางกฎหมายในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (Classification System) ญี่ปุ่น	128
2.3.3	มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อเด็กติดผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังหญิงมีครรภ์	131
2.3.4	มาตรการทางกฎหมายในการบริการทางการแพทย์สำหรับผู้ ต้องขัง	134
3.	มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง ในประเทศไทย	133
3.1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540	134
3.1.1	ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	134
3.1.2	สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายที่จะไม่ถูกลงโทษ โดยวิธีการทรมาน ทารุณกรรมหรือวิธีการลงโทษด้วย วิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม	137
3.1.3	เสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร	140
3.1.4	สิทธิที่จะได้รับบริการเพื่อสุขภาพ	142
3.1.5	สิทธิในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียงและความเป็นอยู่ ส่วนตัว	144
3.1.6	สิทธิที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติ	147
3.1.7	สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์	147
3.2	พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479	149
3.2.1	มาตรการทางกฎหมายในการใช้เครื่องพันธนาการ ต่อผู้ต้องขัง	149

3.2.2	มาตรการทางกฎหมายในการใช้อาวุธและอาวุธปืน แก่ผู้ต้องขัง.....	151
3.2.3	มาตรการทางกฎหมายในการลงโทษเมื่อผู้ต้องขังทำผิด วินัยเรือนจำ	154
3.3.4	มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการติดต่อสื่อสาร กับบุคคลภายนอกทางจดหมาย	156
3.2.5	มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังป่วย ผู้ต้องขังป่วยหนักและผู้ต้องขังวิกลจริต.....	159
3.2.6	มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อเด็กติดผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังหญิงมีครรภ์.....	161
3.2.7	มาตรการทางกฎหมายในการอนุญาตให้ลาเมื่อมี กิจธุระสำคัญ.....	163
3.2.8	มาตรการทางกฎหมายในการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง ...	164
3.2.9	มาตรการทางกฎหมายในการยื่นคำร้องทุกข์หรือคำร้องขอ หรือทูลเกล้าถวายฎีกาต่อพระมหากษัตริย์	166
3.3	กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่ง พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 และกฎหมาย อื่นที่เกี่ยวข้อง.....	168
3.3.1	มาตรการทางกฎหมายในการใช้เครื่องพันธนาการ ต่อผู้ต้องขัง	168
3.3.2	มาตรการทางกฎหมายในการใช้อาวุธและอาวุธปืน แก่ผู้ต้องขัง.....	172
3.3.3	มาตรการทางกฎหมายในการลงโทษเมื่อผู้ต้องขังทำผิด วินัยเรือนจำ	173

3.3.4	มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังป่วย ผู้ต้องขังหนักและผู้ต้องขังวิกฤตจิต	177
3.3.5	มาตรการทางกฎหมายในการปฏิบัติต่อเด็กติดผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังหญิงมีครรภ์	181
3.3.6	มาตรการทางกฎหมายในเรื่องการแจ้งข่าวการตาย ป่วย ย้าย ฯลฯ ของผู้ต้องขัง	187
3.3.7	มาตรการทางกฎหมายในการอนุญาตให้ลาเมื่อมี กิจธุระสำคัญ	190
3.3.8	มาตรการทางกฎหมายในการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง ...	193
3.3.9	มาตรการทางกฎหมายในการร้องทุกข์ของผู้ต้องขัง	198
4	วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง..	201
1.	วิเคราะห์ปัญหาความแออัดของปริมาณผู้ต้องขังในเรือนจำ	201
2.	วิเคราะห์ปัญหาการลงโทษทางวินัยการใช้กำลังระงับเหตุ และการควบคุม	203
2.1	วิเคราะห์ปัญหาการใช้อาวุธปืนเข้าระงับเหตุต่อผู้ต้องขัง ในเรือนจำ	203
2.2	วิเคราะห์ปัญหาการใช้อาวุธอื่นนอกจากอาวุธปืนในเรือนจำ	204
2.3	วิเคราะห์ปัญหาการลงโทษทางวินัย	206
2.4	วิเคราะห์ปัญหาการใช้เครื่องพันธนาการ	208
3.	วิเคราะห์ปัญหาการติดต่อสื่อสาร การร้องทุกข์ การแจ้งข่าวและ การใช้สิทธิประการสำคัญในการติดต่อกับญาติ	212
3.1	วิเคราะห์ปัญหาการจำกัดการติดต่อสื่อสารทางจดหมาย	212
3.2	วิเคราะห์ปัญหาสิทธิในการร้องทุกข์ของผู้ต้องขัง	214
3.3	ปัญหาการแจ้งข่าวในเรื่องการย้าย การป่วย และการตาย ฯลฯ	216
3.4	ปัญหาการลาเมื่อมีกิจธุระสำคัญ	217

4. วิเคราะห์ปัญหาการดูแลทางการแพทย์ต่อผู้ต้องขังการจำแนกลักษณะ และเด็กติดผู้ต้องขังในเรือนจำ.....	218
4.1 วิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติต่อเด็กติดผู้ต้องขังหญิง และผู้ต้องขังหญิงมีครรภ์.....	219
4.2 วิเคราะห์ปัญหาการดูแลผู้ต้องขังวิกลจริตหรือผิดปกติทางจิต.....	221
4.3 วิเคราะห์ปัญหาการดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วย และผู้ต้องขังป่วยหนัก.....	224
4.4 วิเคราะห์ปัญหาการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง.....	228
5. ปัญหาการใช้สิทธิเรียกร้องในการอาศัยอยู่กับมารดา.....	230
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	234
1. บทสรุป.....	234
2. ข้อเสนอแนะ.....	241
บรรณานุกรม.....	246
ประวัติผู้เขียน.....	254